

Ευρωπαϊκή Διαταγή Δέσμευσης Λογαριασμού

Με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 4509/2017, η ελληνική νομοθεσία με την προσθήκη του άρθρου 738Α στον Κ.Πολ.Δ. προσαρμόστηκε στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) αριθμ. 655/2014 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΪ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 15ης Μαΐου 2014, περί της διαδικασίας Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης Λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε διασυνοριακές υποθέσεις και ορίζει τι συνιστά εν προκειμένω διασυνοριακή υπόθεση. Μια υπόθεση θεωρείται διασυνοριακή όταν ο τραπεζικός λογαριασμός ή οι τραπεζικοί λογαριασμοί που πρέπει να δεσμευτούν βάσει της διαταγής δέσμευσης τηρούνται σε κράτος μέλος διαφορετικό από: α) το κράτος μέλος του δικαστηρίου στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση της διαταγής δέσμευσης, ή β) το κράτος μέλος της κατοικίας του δανειστή.

Η διαδικασία για τη διαταγή δέσμευσης είναι διαθέσιμη σε δανειστές που επιθυμούν να διασφαλίσουν την εκτέλεση μεταγενέστερης δικαστικής απόφασης για την κύρια υπόθεση πριν κινήσουν διαδικασία για την κύρια υπόθεση και σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής της διαδικασίας. Επίσης είναι διαθέσιμη σε δανειστές οι οποίοι έχουν ήδη στα χέρια τους δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο που επιβάλλει στον οφειλέτη να ικανοποιήσει την αξίωσή τους.

Αν ο δανειστής πέτυχε σε κράτος μέλος εκτελεστή δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο που αξιώνει από τον οφειλέτη να πληρώσει την απαίτηση του δανειστή και ο δανειστής έχει λόγους να πιστεύει ότι ο οφειλέτης τηρεί έναν ή περισσότερους λογαριασμούς σε τράπεζα συγκεκριμένου κράτους μέλους, αλλά δεν γνωρίζει ούτε την επωνυμία και/ή τη διεύθυνση της τράπεζας ούτε τον IBAN, τον BIC ή άλλον τραπεζικό αριθμό ο οποίος να επιτρέπει τον προσδιορισμό της τράπεζας, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση για διαταγή δέσμευσης να καλέσει την αρχή πληροφόρησης του κράτους μέλους εκτέλεσης να λάβει τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της τράπεζας ή των τραπεζών και του λογαριασμού ή των λογαριασμών του οφειλέτη.

Κατά παρέκκλιση, ο δανειστής μπορεί να υποβάλει την παραπάνω αίτηση όταν η απόφαση, ο δικαστικός συμβιβασμός ή το δημόσιο έγγραφο που διαθέτει δεν είναι ακόμη εκτελεστά και το προς δέσμευση ποσό είναι σημαντικό ενόψει των συναφών περιστάσεων και έχει προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις ώστε να πεισθεί το δικαστήριο ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη για αυτά τα στοιχεία λογαριασμού επειδή, χωρίς αυτό το μέτρο, ενδέχεται να τεθεί σε κίνδυνο η μελλοντική εκτέλεση της απαίτησής του κατά του οφειλέτη και συνεπώς αυτό να οδηγήσει σε ουσιώδη επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του δανειστή.

Ο δανειστής διατυπώνει το αίτημά του τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι ο οφειλέτης τηρεί έναν ή περισσότερους λογαριασμούς σε τράπεζα του συγκεκριμένου κράτους μέλους και παρέχει κάθε σχετική πληροφορία που διαθέτει όσον αφορά τον οφειλέτη και τον ή τους λογαριασμούς που πρόκειται να δεσμευθούν. Εάν το δικαστήριο στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση έκδοσης της διαταγής δέσμευσης εκτιμά ότι το αίτημα του δανειστή δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένο, το απορρίπτει.

Αν το δικαστήριο πεισθεί ότι το αίτημα του δανειστή είναι πλήρως τεκμηριωμένο και ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις για έκδοση διαταγής δέσμευσης, εκτός από την απαίτηση παροχής στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού και αν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, ο δανειστής έχει παράσχει εγγύηση κατά το άρθρο 12 του Κανονισμού, το δικαστήριο διαβιβάζει το αίτημα για τη λήψη στοιχείων στην αρχή πληροφόρησης του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Οι διαταγές δέσμευσης που εκδίδονται σε κράτος μέλος κατά τον Κανονισμό αναγνωρίζονται στα λοιπά κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται άλλη ειδική διαδικασία και καθίστανται εκτελεστές στο άλλο κράτος μέλος χωρίς να χρειάζεται κήρυξη εκτελεστότητας.

Η τράπεζα στην οποία απευθύνεται η διαταγή δέσμευσης την εκτελεί αμελλητί αφού την παραλάβει ή, εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης, αφού παραλάβει αντίστοιχη εντολή εκτέλεσης της διαταγής. Για να εκτελέσει τη διαταγή δέσμευσης, η τράπεζα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 31 του Κανονισμού δεσμεύει το οριζόμενο στη διαταγή ποσό είτε: α) μεριμνώντας να μην υπάρξει μεταφορά ή ανάληψη του εν λόγω ποσού από τον ή τους λογαριασμούς που αναφέρονται ή ταυτοποιούνται στη διαταγή ή β) εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, μεταφέροντας το εν λόγω ποσό σε ειδικό λογαριασμό που τηρείται για σκοπούς δέσμευσης.

Προκειμένου η διαταγή δέσμευσης να διασφαλίσει το στοιχείο του αιφνιδιασμού και να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τους δανειστές που επιδιώκουν την ικανοποίηση απαιτήσεων από οφειλέτη σε διασυνοριακές υποθέσεις, ο οφειλέτης δεν ενημερώνεται για την αίτηση του δανειστή ούτε καλείται σε ακρόαση πριν από την έκδοση της διαταγής ούτε ειδοποιείται για τη διαταγή πριν από την εκτέλεσή της. Ο οφειλέτης λαμβάνει γνώση αμέσως μετά την εφαρμογή της διαταγής δέσμευσης με την επίδοση σε αυτόν της διαταγής δέσμευσης με τα λοιπά έγγραφα που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 28 του Κανονισμού και την δήλωση της τράπεζας ή άλλου αρμόδιου για την εκτέλεση της διαταγής φορέα στο κράτος μέλος εκτέλεσης, στην οποία αναφέρεται αν και σε ποια έκταση δεσμεύθηκαν τα ποσά του ή των λογαριασμών του οφειλέτη και αν ναι, την ημερομηνία εκτέλεσης της διαταγής.

Η διαδικασία εφαρμογής του παραπάνω Κανονισμού αποσκοπεί στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού είσπραξης και ικανοποίησης απαιτήσεων σε διασυνοριακό επίπεδο και θα χρησιμεύσει ως πρόσθετο και προαιρετικό μέσο για το δανειστή, ο οποίος παραμένει ελεύθερος να χρησιμοποιήσει κάθε άλλη διαδικασία για να επιτύχει τη λήψη ισοδύναμου μέτρου δυνάμει του εθνικού δικαίου.

Θωμάς Θ. Στάιος

Δικαστικός Επιμελητής Περιφέρειας Εφετείου Θεσσαλονίκης